

Knowledge grows

Bezpieczne stosowanie nawozów w gospodarstwie rolnym

Zalecenia Yara

Yara uruchamia program zarządzania produktem. Założeniem programu jest utwierdzenie się, że zapewniana jest odpowiednia dbałość w obrębie całego cyklu życia nawozów, począwszy od opracowania produktu, zakupu surowców i produkcji, aż po dostawę końcową i stosowanie w gospodarstwie rolnym. W ramach tego programu Yara jest w pełni zaangażowana w proces udzielania odpowiednich informacji mających na celu zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa swoich partnerów oraz klientów, w podejmowanie kwestii związanych z dbałością o środowisko, z bezpieczną produkcją żywności oraz z zabezpieczaniem przeciw kradzieżom i nieprawidłowemu stosowaniu.

Niniejsza broszura ma na celu zwrócenie uwagi na kwestie bezpieczeństwa w przypadku problemów wyłaniających się przy stosowaniu nawozów w gospodarstwie rolnym, a szczególnie zapewnienie doradztwa w zakresie następujących zagadnień:

- Bezpieczeństwo osobiste w trakcie transportu produktów nawozowych;
- Dobre praktyki utrzymania porządku przy przechowywaniu wewnątrz i na zewnątrz;
- Potrzeba zapewnienia bezpieczeństwa przy składowaniu nawozów;
- Zmniejszanie negatywnego oddziaływania na środowisko w trakcie przechowywania i stosowania;
- Wskazanie na potrzebę czytania etykiet oraz kart charakterystyki produktów;
- Uaktualnione informacje o produktach umieszczone na etykietach są rezultatem wprowadzenia Rozporządzenia nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.

SPIS TREŚCI

Dbłość o własne bezpieczeństwo	4
Dobre praktyki utrzymania porzdku w trakcie składowania	5
Dbłość o bezpieczeństwo	8
Dbłość o środowisko	9
Odpowiedzialne stosowanie nawozów	10
Czytanie etykiety	12
Stowarzyszenia i certyfikacje	14

Dbłość o własne bezpieczeństwo

Bezpieczne składowanie nawozów

- Ochrona własnego ciała podczas użycia produktu chemicznego jest zawsze zalecana niezależnie od tego, czy produkt klasyfikowany jest jako niebezpieczny, czy też niezagrażający bezpieczeństwu. Należy unikać bezpośredniego kontaktu ze skórą i oczami.
- Należy zawsze czytać etykiety umieszczone na opakowaniu (zapoznać się z rozdziałem „Czytanie etykiety” na stronach 13 i 14). Etykieta zawiera ważne informacje o potencjalnych zagrożeniach oraz o zmniejszaniu ryzyka z tym związanego.
- Szczegółowe informacje dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa znajdują się na kartach charakterystyki dostępnych u dystrybutorów Yara lub na stronie internetowej Yara.

Bezpieczne składowanie opakowań

Podnoszenie i przemieszczanie dużych worków i palet

- Uważać na zagrożenia będące wynikiem przenoszenia.
- Nikt nie może stać pod ciężarem lub blisko niego, kiedy jest on podnoszony, przenoszony lub opróżniany.
- Podnoszenie powinno być wykonywane płynnie i w pionie.
- Po podniesieniu należy zakończyć zadanie, nie pozostawiając ciężaru wiszącego nad podłożem.
- Urządzenie stosowane do podnoszenia dużych worków musi posiadać łagodne, zaokrąglone krawędzie. Uniemożliwia to dostanie się uchwytu worka w pętlę tworzoną przez linę w trakcie jego podnoszenia.
- Ciężar nie może przesuwać się wzdłuż zębów (widet) urządzenia do podnoszenia.
- Należy zachować szczególną ostrożność przy przecinaniu worka – należy używać noży o długich uchwytych.

Podnoszenie i przemieszczanie małych opakowań (przenoszenie ręczne)

- Nie podnosić ani nie przenosić zbyt dużych opakowań. Podnoszenie lub przenoszenie nadmiernych ciężarów może być przyczyną kontuzji.
- Utrzymać stabilną pozycję ciała, należy rozsunąć stopy na szerokość barków, obuwie powinno zapewniać dobrą przyczepność do podłoża.
- Przy podnoszeniu i przenoszeniu opakowania głowa powinna być podniesiona, a plecy wyprostowane.
- Po podniesieniu opakowania należy ustawić dłoń w sposób zapewniający pewny chwyt.
- W trakcie przenoszenia opakowania należy trzymać ciężar blisko ciała i pasa.
- W trakcie podnoszenia opakowania w żadnym przypadku nie należy zginać pleców.
- Przy podnoszeniu lub przenoszeniu ciężaru nie skręcać pleców ani nie przechylać się na boki.
- Przemieszczać się w płynny sposób.
- Należy najpierw położyć opakowanie, a następnie poprawić jego ułożenie na podłożu.

Dobre praktyki utrzymania porządku w trakcie składowania

Dobre praktyki składowania i utrzymania porządku są zawsze ważne, gdyż zapewniają bezpieczeństwo w miejscu pracy. Dodatkowo zapewniają one utrzymanie jakości produktu i minimalizują ryzyko pogorszenia stanu nawozów. Tam, gdzie to możliwe, nawozy powinny być przechowywane pod przykryciem w zamkniętym i bezpiecznym miejscu składowania, w celu zabezpieczenia ich przed warunkami pogodowymi (słońce, deszcz itp.) i zmniejszenia ryzyka kradzieży. Należy postępować zgodnie z dobrymi praktykami utrzymania porządku, usuwania wycieków i utrzymywania ścian, podłóg i wyposażenia w czystości. Unikać wycieków z urządzeń przetadunkowych, np. paliwa, oleju i płynu hydraulicznego, a także zapewnić brak styczności z produktem. W trakcie przenoszenia należy unikać uszkodzenia opakowania w celu utrzymania jakości produktu.

ZAWSZE

- Przestrzegać wszystkich przepisów.
- Rejestrować szczegółowe dane dostawcy dostawy i inne istotne informacje dla celów śledzenia, zabezpieczenia i bezpieczeństwa.
- Przechowywać maszyny do przetadunku z dala od nawozów.
- Upewnić się, że pojazdy są dobrze utrzymane i bez wycieków oleju.
- Wszelkie produkty gasić dużą ilością wody aplikowaną w miejscu rozkładu.
- Stosować sprzęt ochrony dróg oddechowych.
- Przestrzegać zakazu palenia tytoniu, spawania i używania otwartego ognia blisko nawozów.

NIGDY

- Nie przechowywać azotanu amonu i produktów nawozowych blisko chemikaliów, olejów, pestycydów lub materiałów palnych (np. drewna, papieru, tworzyw sztucznych, siana i stomy), istnieje ryzyko reakcji chemicznej lub pożaru.
- Nie przechowywać różnych nawozów w tej samej przymie.
- Nie składować blisko systemów ogrzewania i innych potencjalnych źródeł ciepła, takich jak zbiorniki paliwa i beczki oleju; należy przewidywać, szacować i stosować określone metody ochrony przeciwpożarowej, np. zapewnić zbiorniki o podwójnych ścianach lub umiejscowić skład pod ziemią.

Przechowywanie wewnątrz

- Do przechowywania rekomendowane są pomieszczenia parterowe, wykonane z materiałów nie będących łatwopalnymi (np. beton, cegła, stal).
- Każdy budynek magazynowy powinien posiadać odpowiednią wentylację, ułatwiającą odbieranie ciepła i odprowadzenie oparów w przypadku pożaru lub rozkładu.
- Podłoga powinna być wypoziomowana, sucha i równa, bez dziur. W magazynie, w którym istnieje ryzyko kontaktu zapakowanych nawozów z mokrym podłożem, worki powinny być złożone na paletach.
- Nie przechowywać obok siebie materiałów, które mogą wywołać niepożądane skutki, na przykład mocznika blisko saletry amonowej. Nawozy te mają być starannie oddzielone od siebie.

Przechowywanie na zewnątrz

- Nawozy przechowywać na podwyższonych, dobrze osuszonych, suchych i gładkich powierzchniach.
- W celu uniemożliwienia bezpośredniego kontaktu worków z gruntem i wodą (np. w wyniku intensywnych opadów) należy je trzymać na paletach.
- W celu zachowania jakości nawozów i zapobiegnięcia utracie ich właściwości pod wpływem ciepła przed okryciem worków z nawozami folią należy na wierzchu sterty worków ułożyć warstwę palet.
- Wszystkie produkty przechowywane na zewnątrz powinny być chronione przed wpływem warunków atmosferycznych przy pomocy plandek. Plandeki powinny osłaniać wszystkie produkty. Plandeki takie należy umocować linami w celu uniemożliwienia ich uszkodzenia przez wiatr.

Konstrukcja pryzmy

Wysokość pryzmy nawozowej należy ograniczać.

- Wysokie pryzmy spakowanych w worki i ustawionych na paletach nawozów mogą być niestabilne i przewrócić się. Yara zaleca, aby nawozów zapakowanych w big bagi nie składować w pryzmy składające się z więcej niż trzech warstw.
- Ograniczyć ciężar pryzm worków do 300 ton dla prostych nawozów mineralnych opartych na azotanie amonowym (>28% N).
- Nawozy składować w odległości przynajmniej 1 metra od rynien i dźwigarów budynków oraz, w przypadku nawozów pakowanych w worki, również ich ścian.
- Między pryzmami należy pozostawiać odstępy przynajmniej 1 metra.
- Tylko duże worki i palety w doskonałym stanie mogą być używane do budowania pryzm.
- Wszystkie pryzmy powinny być ustawiane na solidnym, suchym podłożu o dobrym odprowadzeniu wody. Pryzmy, które nie są ustawiane na poziomych powierzchniach, mogą być bardzo niebezpieczne i podatne na przewrócenie.
- Pryzmy ustawione z dużych worków należy formować w kształt piramid – jak pokazano na poniższej fotografii. Worki drugiej i trzeciej warstwy należy umiejscowić pomiędzy workami warstwy poniżej.
- Wszystkie pryzmy wykonane z big bagów i usytuowane na zewnątrz powinny być ustawiane na podłożu wykonanym z drewnianych palet. Palety wykorzystane w tym celu muszą być w dobrym stanie – bez drzazg i gwoździ.
- Pryzmy nie mogą być przechylone. Jeśli są, należy je niezwłocznie ustawić od początku.
- W przypadku gdy big bag umieszczony w stosie zostanie uszkodzony, pod żadnym pozorem operator nie może zbliżyć się do niego bez oceny ryzyka. Worek znajdujący się nad uszkodzonym workiem jest niestabilny i może spowodować śmiertelne uszkodzenie ciała operatora. Pryzma powinna być rozebrana przy pomocy wózka widłowego, a uszkodzony worek usunięty mechanicznie. Należy brać pod uwagę osłabienie materiału opakowaniowego.

Okrywanie pryzmy

- Przed zakryciem i odkryciem pryzmy nawozów użytkownik powinien dokonać samodzielnej oceny ryzyka i środków kontroli, które należy przedsięwziąć przy wykonywaniu tych operacji.
- Przy zakrywaniu i odkrywaniu pryzm należy zachować szczególną ostrożność.
- Zakrywanie i odkrywanie pryzm powinno być wykonywane w dobrych warunkach pogodowych.
- Przed odkryciem pryzm należy sprawdzić ich stabilność.
- Okrycia mogą być porośnięte glonami. Stają się wtedy śliskie i potencjalnie niebezpieczne.
- W niskich temperaturach otoczenia okryte pryzmy mogą być pokryte LODEM. Bywa on ciężki i ostry. Spadające bloki lodu mogą być szczególnie niebezpieczne. Lód jest śliski i stwarza potencjalne niebezpieczeństwo.
- NIGDY nie owijaj lin okrycia wokół dłoni lub palców. Powierzchnia okrycia jest duża i może łatwo unieść operatora ponad powierzchnię gruntu lub ciężko poranić dłoń i palec. W trakcie okrywania należy używać rękawic.

Transport

- Przed rozpoczęciem transportowania worków z nawozami muszą być zabezpieczone.
- Należy zwrócić szczególną uwagę, aby transportowane produkty nie wysypywały się.
- W trakcie transportowania produkty powinny być okryte/ osłonięte.

Dbłość o bezpieczeństwo

Przedstawiamy 10-punktowy plan doradztwa służący do zapewnienia bezpieczeństwa gospodarstwa rolnego, opracowany przez Państwowe Biuro Zapobiegania Terroryzmowi (NaCTSO), Konfederację Przemysłu Rolnego (AIC), Państwowe Związki Farmerów (NFU & NFUS) i Agencję Morską i Rybołówstwa Departamentu Środowiska, Żywności i Spraw Wiejskich (Defra).

ZAWSZE

- Kupować nawozy od dostawcy zatwierdzonego przez FIAS.
- Zachować i składać wszystkie dowody dostawy nawozów.
- W miarę możliwości i zgodnie z wytycznymi bezpieczeństwa przechowywać nawozy wewnątrz zamkniętego budynku lub podobnym miejscu.
- Całkowicie okryć nawozy w przypadku przechowywania ich na zewnątrz i regularnie sprawdzać w celu upewnienia się, czy sfera nie została naruszona.
- Dokonywać regularnych kontroli przemy.
- Natychmiast zgłaszać policji każdą rozbieżność sterty lub kradzież.

NIGDY

- Nie przechowywać nawozów w miejscach ogólnie dostępnych.
- Nie zostawiać nawozów na polu na noc.
- Nie przechowywać nawozów w miejscu widocznym z ogólnie dostępnej autostrady.
- Przepstępem jest sprzedawanie azotanu amonu bez odpowiedniego zaświadczenia.

Dbałość o środowisko

Unikać zanieczyszczenia wody

- W przypadku nieprawidłowego przechowywania nawozy mogą stać się głównym źródłem zanieczyszczeń gruntu i wód powierzchniowych.
- W miarę możliwości nawozy powinny być składowane minimum 10 metrów od cieków wodnych lub lokalnego odwodnienia i z dala (co najmniej 50 metrów) od otworów wiertniczych, studni itp.

Powtórne wykorzystanie opakowań

Opakowania powinny być opróżnione przez potrząsanie tak, aby możliwie najdokładniej usunąć resztki produktu. Puste opakowania mogą być zlikwidowane, gdyż materiał, z którego są wykonane, nie jest niebezpieczny, lub przeznaczone do powtórnego wykorzystania.

Istnieją wytyczne państwowe, których należy przestrzegać w odniesieniu do powtórnego wykorzystania materiałów opakowaniowych.

Typowymi zagadnieniami do rozważenia są:

- Zminimalizować ilości odpadów opakowaniowych poprzez zastosowanie wielkości opakowania odpowiedniego do wymaganej ilości produktu.
- Nie używać ponownie pustego opakowania (worki) do ponownego napełnienia nawozem.
- Opróżnić, trzykrotnie przepłukać i wysuszyć wszystkie pojemniki zawierające produkty płynne, bezpiecznie usuwać wodę płuczącą, najlepiej do zbiornika natryskowego i w trakcie płukania.
- Całkowicie opróżnione opakowanie zawierające nawóz w postaci proszku.
- Posegregować opróżnione materiały opakowaniowe zgodnie z ich typem, rozmiarami itp.
- Przed poddaniem opakowania recyklingowi należy odnaleźć odpowiednie oznaczenie.

Odpowiedzialne stosowanie nawozów

Dobre praktyki przechowywania zapewniają odpowiednią jakość i wysianie odpowiedniego nawozu. Zaleca się, aby wiedzę o doborze produktu, jego dawkach oraz rodzaju stosowania uzyskać od kompetentnego doradcy.

Zastosowanie nawozu obejmuje trzy kluczowe elementy, których przestrzeganie zapewnia maksymalne plony i minimalizuje negatywny wpływ nawozu na środowisko:

I. Obliczenie prawidłowej ilości nawozu

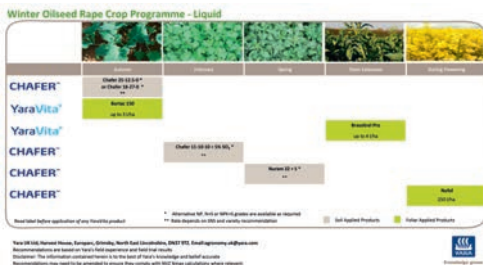
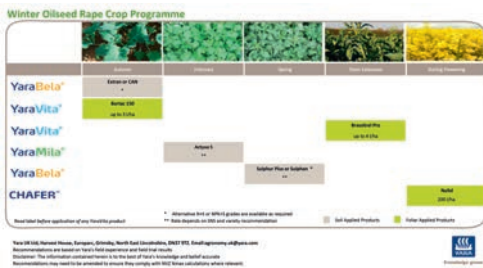
Do obliczenia odpowiedniej ilości nawozu do zastosowania, zgodnie z potrzebami roślin, należy skorzystać z wiedzy na temat potrzeb roślin, narzędzi Yara oraz programów nawożenia roślin:

- Yara N-Tester
- Yara N-Sensor
- Zalecenia Yara.

II. Oszacowanie prawidłowego czasu aplikacji nawozów

Zalecenia Yara obejmują doradztwo w zakresie zastosowania nawozu w celu jego maksymalnego wykorzystania przez rośliny, zmniejszenia tym samym jego straty do środowiska i mniejszego oddziaływania na środowisko.

- Zalecenia nawozowe Yara
- Programy upraw.

III. Zastosowanie produktu w najlepszy możliwy sposób

Nieprawidłowe zastosowanie nawozu prowadzi do słabego wzrostu roślin oraz strat składników pokarmowych. Można tego uniknąć, przestrzegając przed każdym zastosowaniem następujących wytycznych:

- Sprawdzić rozsiewacz, wymieniać części, które się zużyły, przestrzegać porad producenta w zakresie utrzymania i konserwacji.
- Stosować zalecane nastawy rozsiewacza dla każdego indywidualnego nawozu i testować każdą nastawę przed rozpoczęciem rozsiewania nawozu. Dokonać niezbędnych regulacji, aby uzyskać niski współczynnik zmienności.
- Regularnie sprawdzać nastawy w celu zapewnienia prawidłowego rozsiewania nawozu.
- W sytuacji gdy wyposażenie do kalibracji nie jest dostępne, należy zlecić usługę kalibracji rozsiewacza.
- Zapisywać i przechowywać wszystkie informacje o zabiegach kalibracji, utrzymaniu i konserwacji rozsiewacza razem z zapisanymi terminami rozsiewania nawozu.

Czytanie etykiety

Wszystkie produkty Yara opatrzone są etykietami zgodnie z prawodawstwem państwa, obowiązującym w kraju przeznaczenia, a także z przepisami międzynarodowymi. Poniższa tabela przedstawia sposób informowania o zagrożeniach niektórych z głównych produktów Yara.

Symbole zagrożeni	Rodzaj zagrożenia	Środki ostrożności, które należy przedsięwziąć	Typ nawozu
 	Niebezpieczeństwo. Powoduje poważne uszkodzenie oczu. Działa szkodliwie po potknięciu.	Stosować rękawice ochronne i ochronę oczu. Dokładnie umyć ręce po użyciu. Nie jeść, nie pić i nie palić podczas używania produktu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem. W PRZYPADKU POŁĘKNIECIA: W przypadku ztego samopoczucia skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub z lekarzem. Wypłukać usta.	Azotan wapnia
 	Uwaga. Może intensyfikować pożar; utleniacz. Działa drażniąco na oczy.	Przechowywać z dala od źródeł ciepła, iskrenia, otwartego ognia, gorących powierzchni. Palenie wzbronione. Przechowywać z dala od materiałów zapalnych i chemikaliów. Stosować ochronę oczu. W przypadku pożaru: Użyć bardzo dużej ilości wody do gaszenia. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy zgłosić się pod opiekę lekarza.	Nawozy na bazie azotanu amonu o zawartości azotu powyżej 28%
	Uwaga. Działa drażniąco na oczy.	Stosować ochronę oczu. Dokładnie umyć ręce po użyciu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy zgłosić się pod opiekę lekarza.	Azotan magnezu siedmiowodny
 	Niebezpieczeństwo. Powoduje poważne oparzenia skóry oraz uszkodzenia oczu.	Nie wdychać pyłu. Stosować rękawice ochronne i ochronę oczu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ (lub z włosami): Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież. Spłukać skórę pod strumieniem wody. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO DRÓG ODDECHOWYCH: Wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku w pozycji umożliwiającej swobodne oddychanie.	Fosforan mocznika
 	Uwaga. Może intensyfikować pożar; utleniacz.	Trzymać z dala od ciepła, iskier i otwartego ognia. Nie palić. Trzymać z dala od materiałów palnych. Ubierać środki ochrony oczu. W przypadku pożaru gasić dużą ilością wody.	Azotan potasu
	Niebezpieczeństwo. Powoduje poważne uszkodzenie oczu.	Stosować rękawice ochronne i ochronę oczu. W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać. Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem.	Superfosfaty. Superfosfat potrójny

Rozporządzenie CLP jest nowym rozporządzeniem europejskim o klasyfikacji, etykietowaniu i pakowaniu substancji i mieszanin chemicznych. Ustawodawstwo to wprowadza nowy system klasyfikacji i etykietowania chemikaliów w Unii Europejskiej i oparte jest na Globalnie Zharmonizowanym Systemie Organizacji Narodów Zjednoczonych (UN GHS).

Celem rozporządzenia CLP jest zagwarantowanie, że informacje o niebezpiecznych właściwościach są dostępne w celu wsparcia ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska w trakcie obsługi, transportu i stosowania chemikaliów.

Obowiązkiem producenta jest identyfikacja i odpowiednie sklasyfikowanie zagrożeń stwarzanych przez chemikalia przed wprowadzeniem ich na rynek. W przypadku kiedy produkt jest niebezpieczny, należy opatrzyć go etykietą w taki sposób, aby pracownicy i konsumenci mogli zapoznać się z efektami wywoływanymi przez produkt przed jego zastosowaniem.

W uzupełnieniu do oznakowania informacje te podają także karty charakterystyki umieszczone na opakowaniach. Karty charakterystyki produktów można znaleźć na stronie www.yara.pl.

Stowarzyszenia i certyfikacje

Konfederacja Przemysłu Rolnego (AIC)

Yara jest członkiem Konfederacji Przemysłu Rolnego (AIC) Konfederacja ta jest wiodącym stowarzyszeniem handlowym przemysłu dostaw dla rolnictwa. Założona w październiku 2003 roku w wyniku połączenia trzech istniejących stowarzyszeń handlowych. Konfederacja liczy ponad 300 członków w branży handlowej dostaw dla rolnictwa i generuje obrót rzędu 6,5 miliarda GBP na poziomie gospodarstwa.

Program Gwarancji Przemysłu Nawozowego (FIAS)

Yara jest certyfikowanym uczestnikiem FIAS (Fertilizers Industry Assurance Scheme). FIAS to program przemysłowy, opracowany z Defra i mający na celu poprawienie ochrony nawozów, bezpieczeństwa i śledzenia w łańcuchu dostaw. Yara jest jednostką audytowaną niezależnie co roku w oparciu o normy programu i jest certyfikowanym uczestnikiem od 2007 roku.

Satysfakcja klienta

Yara zobowiązana jest do zapewnienia klientowi satysfakcji.

Jako część naszej działalności Zdrowie, Środowisko, Bezpieczeństwo i Jakość (HESQ) i zobowiązania się do ciągłej poprawy, co dwa lata Yara przeprowadza ankiety wśród klientów i działa na podstawie ustaleń. Rozsyłane są kwestionariusze do wypełnienia, odpowiedzi podlegają niezależnej analizie, ustalenia są przedmiotem dyskusji, a odpowiednie działania podejmowane są przez zespół menedżerski.

Zarządzanie Produktem EFMA

W celu kompleksowych działań Yara stosuje zasady zarządzania produktem.

Tłumaczenie określeń z rysunku:

- Product stewardship – zarządzanie produktem
- Application & Farm Services – aplikacja i usługi w gospodarstwie
- Product Development – rozwój produktu
- Sourcing of materials – pozyskiwanie materiałów
- Manufacturing – produkcja
- Packaging – pakowanie
- Transportation – transport
- Storage – przechowywanie
- Marketing & Sales – marketing i sprzedaż

Yara stosuje się do zasad Zarządzania produktem ustalonych przez Europejskie Stowarzyszenie Producentów Nawozów (EFMA) w 2003 roku o zgodności zweryfikowanej przez niezależnych audytorów. Zarządzanie produktem zapewnia opiekę nad całym cyklem życia produktu, począwszy od opracowania produktu i zakupu surowców, poprzez produkcję, przechowanie i dystrybucję po sprzedaż, dostawę i zastosowanie w gospodarstwie.

Rozporządzenie Rejestracja, Ocena, Autoryzacja i Ograniczenie Chemikaliów (REACH)

Yara zobowiązana jest do spełniania swoich zobowiązań REACH

Europejskie rozporządzenie REACH (Rejestracja, Ocena, Autoryzacja i Ograniczenie w zakresie stosowania Chemikaliów) weszło w życie 1 czerwca 2007 roku, a jego celem jest poprawa ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Oprócz zwiększonego zakresu testowania chemikaliów zwiększy się również popyt na rynku europejskim na wymianę informacji pomiędzy dostawcami i właściwymi organami. Yara uczestniczy w Grupach Zadaniowych REACH, założonych przez Europejskie Stowarzyszenie Przemysłowe Nawozy Europa, ELGA i CEFIC w celu sprostania wymaganiom w sposób efektywny kosztowo.

ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001

Yara jest zobowiązana do uzyskania certyfikacji ISO 9001 i ISO 14001 oraz OHSAS 18001 we wszystkich swoich światowych fabrykach i działaniach.

ISO 9001 jest częścią grupy systemów zarządzania ISO 9000 utrzymywanych przez ISO (Międzynarodową Organizację Normalizacyjną) i administrowana jest przez organy akredytacyjne i certyfikacyjne, które weryfikują działalność poprzez audyty. Zasady są uaktualniane, ponieważ przez cały czas wymagania inicjują zmiany. Yara Poland posiada certyfikat ISO 9001 od lipca 2015.

Norma ISO 14001 została opublikowana po raz pierwszy w 1996 roku jako norma i określa wymagania stawiane organizacji odnośnie do systemu zarządzania środowiskiem. Stosuje się do tych aspektów ochrony środowiska, które organizacja kontroluje i na które, zgodnie z oczekiwaniami może oddziaływać.

OHSAS 18001 jest uznawaną w skali międzynarodowej oceną przeglądu systemów zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Została ona rozwinięta w drodze wyboru wiodących organizacji handlowych, norm międzynarodowych i organów certyfikacyjnych w celu zniwelowania luki, w której brak międzynarodowej normy certyfikacyjnej trzeciej strony.

Yara Poland Sp. z o.o.
ul. Malczewskiego 26, 71-612 Szczecin
tel. +48 91 433 00 35, fax +48 91 433 04 34
e-mail: yarapoland@yara.com
www.yara.pl

Informacje zawarte w niniejszym dokumencie zostały opracowane zgodnie z najlepszą wiedzą i doświadczeniem Yara. Yara nie ponosi odpowiedzialności za nieprawidłowe i niezgodne z instrukcją stosowanie produktów Yara. Treść niniejszej publikacji nie może być powielana lub rozpowszechniana w żadnej formie i w żaden sposób bez uprzedniego zezwolenia Yara. Wszelkie znaki towarowe, znaki graficzne, nazwy własne, logotypy i inne dane są chronione prawem autorskim i należą wyłącznie do Yara.

